

# Критерії оцінювання результатів навчання учнів 6-8 класів НУШ з географії (природнича освітня галузь)

відповідно до рекомендацій, зазначених в Наказі МОН від 02.08.2024 р. №1093

"Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання"

| Бал | ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | Група результатів 1.<br>Проводить дослідження<br>природи                                                                                                                                                            | Група результатів 2.<br>Здійснює пошук та<br>опрацьовує<br>інформацію                                                                                 | Група результатів 3.<br>Усвідомлює<br>закономірності<br>природи                                                                                                                                                                           |
| 1   | Учень / учениця: виконує частину простих завдань / дослідницьких дій за наданим зразком з допомогою вчителя                                                                                                         | Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя / інших осіб                                                                   | Учень / учениця: намагається відповідати на прості запитання                                                                                                                                                                              |
| 2   | Учень / учениця: виконує прості завдання / дослідницькі дії за наданим зразком з допомогою вчителя                                                                                                                  | Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел                               | Учень / учениця: намагається знаходити у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; намагається виконувати прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; слухає інших, комунікує за потреби |
| 3   | Учень / учениця: виконує завдання / дослідницькі дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі під час виконання дослідницьких дій                                                      | Учень / учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел                                        | Учень / учениця: знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; виконує окремі завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; намагається висловлювати свої думки   |
| 4   | Учень / учениця: виконує завдання / дослідницькі дії за зразком з допомогою вчителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі під час виконання дослідницьких дій / завдань; пояснює окремі дослідницькі дії | Учень / учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію | Учень / учениця: розуміє окремі поняття / терміни / навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії за зразком з допомогою вчителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі                                                       |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5 | <p>Учень /учениця: виконує дослідницькі дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає з допомогою вчителя проблеми, які можна розв'язати дослідницьким способом; виконує завдання в групі відповідно до визначених обов'язків під час виконання дослідницьких дій і завдань</p>                                                                | <p>Учень /учениця: застосовує частково інформацію, отриману від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань; знаходить у почутому / прочитаному відповіді на прості запитання</p>                                                                 | <p>Учень /учениця: намагається пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; виконує завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом з допомогою вчителя; виконує свою частку групової роботи</p>                                                                                                                                                                                                             |
| 6 | <p>Учень / учениця: розуміє і пояснює дослідницькі дії; виконує репродуктивні види дослідницької діяльності за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає з допомогою вчителя проблеми, які можна розв'язати дослідницьким способом і висловлює припущення щодо їх розв'язання; виконує дослідницькі дії / спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків</p> | <p>Учень / учениця: здійснює пошук інформації в запропонованих джерелах; застосовує інформацію, отриману від учителя / інших осіб або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань</p>                                                                                       | <p>Учень /учениця: розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії з допомогою вчителя, наводить прості приклади; виконує завдання / навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків</p>                                                                                                                                         |
| 7 | <p>Учень /учениця: виконує репродуктивні й частково-пошукові види дослідницької діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя, розв'язує їх відомим способом; співпрацює в групі, виконуючи дослідницькі завдання</p>                                                                                                | <p>Учень /учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і розв'язання проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією, поданою в різний спосіб; перетворює один вид інформації в інший за зразком</p> | <p>Учень /учениця: відповідає на окремі запитання, наводить типові приклади й аргументи на підтвердження висловленої думки; виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом самостійно або в групі; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя, висловлює припущення щодо їх розв'язання; налагоджує комунікацію, співпрацює в групі за погодженим планом,</p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                               | виконуючи навчальні завдання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 8  | Учень / учениця: виконує окремі пошукові, дослідницькі та / або творчі дії; розв'язує проблемні ситуації відомими способами під керівництвом вчителя; активно співпрацює з іншими, визначає свої завдання в груповій дослідницькій діяльності                                                | Учень / учениця: аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; відповідає на запитання за опрацьованою інформацією, поданою в різний спосіб; перетворює інформацію одного виду в інший | Учень / учениця: розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; відповідає на запитання, доповнює думку / відповіді однокласників; виконує окремі навчальні дії; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, : визначає свої завдання в групі; залучає інших до співпраці в межах запропонованої теми                                                           |
| 9  | Учень / учениця: виконує пошукові дослідницькі та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації відомими способами; пропонує нові способи розв'язання проблемних ситуацій під керівництвом учителя; активно співпрацює та допомагає іншим, виконуючи дослідницькі завдання                   | Учень / учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; добирає спосіб унаочнення інформації                                                                                                                                          | Учень / учениця: розпізнає проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомими способами під керівництвом учителя; добирає доречні приклади та аргументи щодо висловленої думки; виконує пошукові завдання; активно співпрацює з іншими, генерує ідеї під час виконання завдання                                                                                                                    |
| 10 | Учень / учениця: ставить запитання, установлює логічні зв'язки між досліджуваними об'єктами, явищами, процесами; застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних дослідницьких / проблемних ситуаціях; пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно або в групі | Учень / учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману з різних джерел; оцінює інформацію за наданими критеріями під керівництвом учителя                                                                                        | Учень / учениця: розпізнає проблемні ситуації; ставить запитання, установлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; застосовує здобуті знання й практичні вміння в типових навчальних ситуаціях; здійснює різні види Діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно або в групі; долучається до розроблення критеріїв оцінювання власної діяльності, діяльності групи |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11 | <p>Учень /учениця: застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; аналізує власні навчальні дії самостійно або в групі; конструктивно взаємодіє в групі під час дослідницької діяльності: висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки</p> | <p>Учень / учениця: знаходить інформацію й аналізує її; узагальнює інформацію, отриману з різних джерел; оцінює інформацію за наданими критеріями</p> | <p>Учень / учениця: висловлює щодо проблемної ситуації власну позицію, аргументує її; оцінює різні аспекти проблеми; використовує наукові факти для формулювання власних суджень; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нетипових ситуаціях; конструктивно взаємодіє в групі для розв'язання спільних навчальних завдань; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії і дії групи</p>                                                                            |
| 12 | <p>Учень /учениця: застосовує здобуті знання й практичні вміння, : усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; аналізує й оцінює власні дослідницькі дії; ініціює, планує та організує співпрацю в групі для виконання дослідницьких / творчих завдань</p>                          | <p>Учень /учениця: порівнює, зіставляє та оцінює інформацію, отриману з різних самостійно вибраних джерел; оцінює надійність джерел інформації</p>    | <p>Учень /учениця: висловлює щодо проблемної ситуації власну позицію, аргументує її, робить висновки; установлює закономірності, підтверджує їх прикладами; застосовує здобуті знання й практичні вміння для розв'язання проблемних ситуацій, усвідомлює ризики й прогнозує наслідки; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; організує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; толерує різні точки зору, опосередковує спілкування в групі.</p> |

## Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з географії

Оцінюючи навчальні досягнення учнів з географії, необхідно враховувати:

- правильність і науковість викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання географічної та картографічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
  - ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими додатковими матеріалами).

### І Критерії оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу з географії

| Рівні навчальних досягнень | Бали | Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Початковий                 | 1    | Учень (учениця) має нечіткі уявлення про окремі географічні явища (вітер, опади, землетрус, цунамі і т.п.) та об'єкти (гори і рівнини, суходіл і океан, село і місто, галузь і т. д.) й за допомогою вчителя пояснює відмінності між ними. Відповідає на запитання, що потребують простої відповіді "так" чи "ні."                                                                     |
|                            | 2    | Учень (учениця) за допомогою підручника чи вчителя відтворює незначну частину навчального матеріалу, за допомогою вчителя розрізняє окремі географічні явища називає один або декілька запропонованих географічних об'єктів та з допомогою вчителя знаходить їх на карті                                                                                                               |
|                            | 3    | Учень (учениця) за допомогою підручника чи вчителя відтворює значну частину навчального матеріалу, самостійно називає окремі географічні поняття та явища дає нечіткі характеристики географічних об'єктів; за допомогою вчителя знаходить їх на карті                                                                                                                                 |
| Середній                   | 4    | Учень (учениця) за допомогою вчителя чи підручника відтворює основний навчальний матеріал. Називає, відповідно до теми конкретного уроку, географічні поняття та явища дає нечіткі характеристики географічних об'єктів; самостійно знаходить їх на карті                                                                                                                              |
|                            | 5    | Учень (учениця) самостійно відтворює основний навчальний матеріал, але при цьому не дотримується чіткої послідовності. Називає, відповідно до теми конкретного уроку, географічні поняття та явища; здатний описувати географічні об'єкти чи явища за типовим планом допускаючи помилки; знаходить на карті окремі географічні об'єкти та явища, що передбачені навчальною програмою   |
|                            | 6    | Учень (учениця) самостійно відтворює значну частину вивченого матеріалу у відповідності з його викладом у підручнику з незначними порушенням послідовності характеристик географічних об'єктів та явищ; дає більшість визначень, передбачених темою уроку, здатний описувати географічні об'єкти чи явища за типовим планом. За допомогою вчителя виявляє причинно-наслідкові зв'язки. |

| Рівні навчальних досягнень | Бали | Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Достатній                  | 7    | Учень (учениця) в цілому правильно відтворює навчальний матеріал у відповідності з його викладом у підручнику; має достатні географічні знання для вирішення стандартних ситуацій. Дає чіткі визначення географічних понять, передбачених темою уроку, здатний описувати географічні об'єкти чи явища за типовим планом. За допомогою вчителя виявляє причинно-наслідкові зв'язки, ілюструє їх власними прикладами.        |
|                            | 8    | Учень (учениця) логічно відтворює навчальний матеріал у відповідності з його викладом у підручнику, допускаючи певні неточності. Чітко називає основні географічні поняття, виявляє причинно-наслідкові зв'язки, ілюструє їх власними прикладами. Робить прості висновки. Застосовує здобуті знання на практиці.                                                                                                           |
|                            | 9    | Учень (учениця) добре володіє навчальним географічним матеріалом, вміє його аналізувати, робити висновки може застосовувати його для виконання практичних робіт; має чіткі уявлення про компоненти природи і просторову організацію господарства; пояснює причинно-наслідкові зв'язки в природі і господарській діяльності; вміло використовує картографічний матеріал                                                     |
| Високий                    | 10   | Учень (учениця) вільно володіє навчальним географічним матеріалом та усвідомлює сучасну географічну картину світу, дає розгорнуту відповідь та робить узагальнені висновки; вільно відбирає і узагальнює необхідну географічну інформацію, оперує більшістю географічних понять та може їх класифікувати; використовує різні картографічні джерела.                                                                        |
|                            | 11   | Учень (учениця) відмінно володіє навчальним географічним матеріалом, має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує географічну наукову термінологію, може аргументувати свою відповідь і висновки конкретними прикладами, вміє працювати з рекомендованими вчителем додатковими джерелами географічної інформації; на високому рівні аналізує та використовує картографічний матеріал.                                |
|                            | 12   | Учень (учениця) володіє ґрунтовними географічними знаннями у межах вимог навчальної програми, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення, використовує міжпредметні зв'язки; самостійно аналізує природні та суспільні явища, робить відповідні висновки і узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє картографічною інформацією та творчо її використовує. |

## II Критерії оцінювання практичних робіт з географії

| Рівні навчальних досягнень | Бали  | Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Початковий                 | 1-3   | Учень не підготувався до виконання практичної роботи. Отримані результати не дозволяють зробити правильні висновки, повністю не відповідають вказаній меті. Виявив низький рівень знань теоретичного матеріалу та відсутність необхідних практичних умінь. Керівництво й допомога зі сторони вчителя або добре підготовлених однокласників неефективні через погану підготовку учня.                                                                                                                                                                                  |
| Середній                   | 4-6   | Практична робота виконана й оформлена учнем з допомогою учителя або добре підготовлених однокласників, які вже виконали успішно дану роботу. На виконання роботи витрачено багато часу (закінчена робота дома). Учень показав знання теоретичного матеріалу, але виявив труднощі при практичному використанні карт атласу, статистичних матеріалів, географічних приладів тощо. Допустив неточності та неохайність при оформленні результатів роботи.                                                                                                                 |
| Достатній                  | 7-9   | Практична робота виконана учнем у повному об'ємі й самостійно. Допустив відхилення від необхідної послідовності виконання, які не впливають на правильність кінцевого результату (переставив місцями пункти типового плану характеристики географічного об'єкта тощо). Використав названі вчителем джерела знань (сторінку атласу, підручника, статистичного довідника та ін.). Показав знання основного теоретичного матеріалу й оволодіння вміннями, необхідними для самостійного виконання практичної роботи. Допустив неточності в оформленні результатів роботи. |
| Високий                    | 10-12 | Практична робота виконана в повному об'ємі з дотриманням необхідної послідовності та інструктивних рекомендацій. Учень працює самостійно: підібрав необхідні джерела знань, виявив необхідні теоретичні знання, практичні уміння й навички. Робота оформлена акуратно, з дотриманням усіх вимог. В ході виконання роботи та оформленні її результатів виявив творчий, оригінальний підхід.                                                                                                                                                                            |

## IV Критерії оцінювання досліджень з географії

| Рівні навчальних досягнень учнів | Бали | Критерії оцінювання дослідницької діяльності учнів |
|----------------------------------|------|----------------------------------------------------|
|                                  |      |                                                    |

|                |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I. Початковий  | 1-3   | Учень (учениця) ознайомлений з дослідницької діяльністю, але знає лише окремі факти, що стосуються дослідження. Саме дослідження розкриває деякі поняття із вибраної теми, оформлене неналежним чином та виконане у вигляді окремих записів чи малюнка, які не відповідають темі дослідження.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| II. Середній   | 4-6   | Учень (учениця) ознайомлений з дослідницької діяльністю та з допомогою вчителя відтворює окремі частини дослідження. Робота реферативного характеру без визначення мети й завдань, а також без висновків. Повністю взята з інтернет ресурсів. Учень(учениця) презентує роботу лише з допомогою вчителя; робота неестетично оформлена, матеріали записані з граматичними і орфографічними помилками                                                                                                                                                                                                              |
| III. Достатній | 7-9   | Учень (учениця) ознайомлений з дослідницької діяльністю та самостійно виконує значну частину дослідження. З допомогою вчителя пояснює перебіг явищ чи процесів; вміє порівнювати та наводити приклади . Робота містить недостатню кількість фактичних матеріалів, які б допомогли зрозуміти зміст дослідження. Висновки за результатами дослідження формулює разом з учителем.                                                                                                                                                                                                                                  |
| IV. Високий    | 10-12 | Учень (учениця) ознайомлений з дослідницької діяльністю володіє навчальним матеріалом і застосовує знання під час виконання дослідження. Наочні матеріали доповнюють зміст дослідження і відображають специфіку теми. Робота належно оформлена. Учень (учениця) уміє аналізувати, узагальнювати й систематизувати надану інформацію, робити висновки; логічно і послідовно висвітлювати матеріал обраної теми дослідження; демонструє викладення матеріалу в правильній послідовності та хронологічному порядку ; робить обґрунтовані висновки; самостійно аналізує та вносить пропозиції щодо наявної проблеми |

## V Критерії оцінювання контрольних робіт з географії

Для контрольної роботи необхідно використовувати завдання різних рівнів складності. Найбільш простими повинні бути завдання початкового рівня складності. Це можуть бути завдання тестового характеру або такі, що потребують однозначної відповіді.

Завдання середнього рівня для контрольної роботи мають опиратися на базові знання учнів програмового матеріалу і в той же час й на вміння їх застосовувати. Тому необхідно використовувати завдання на встановлення відповідностей, послідовностей, та завдань, що вимагають від учнів порівнювати й класифікувати.

Завдання для достатнього рівня складності можуть містити запитання з короткою чи розгорнутою відповіддю, при цьому можна використовувати контурні карти, таблиці та графіки, надавати або вибирати пояснення.

Завдання високого рівня складності повинні містити творчі теоретичні завдання, які будуть спрямовані на формулювання пояснення причинно-наслідкових зв'язків, розв'язання проблемних завдання, висловлювання власної думку та позиції.

### **Оцінювання контрольних робіт**

| Рівні навчальних досягнень | Бали | Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Початковий                 | 1-3  | Опрацьовані лише завдання початкового рівня. Відповіді на завдання середнього рівня неправильні; відповіді на творчі завдання відсутні                                                                                                               |
| Середній                   |      | Опрацьовані всі завдання початкового та середнього рівня; відповіді на встановлення відповідностей, послідовностей можуть містити значну незначну кількість помилок; відповіді на творчі завдання відсутні або містять значну кількість неточностей. |
| Достатній                  |      | Опрацьовані всі завдання початкового, середнього та достатнього рівня; відповіді на встановлення відповідностей, послідовностей наведені в цілому правильні, відповіді на творчі завдання можуть допускати несуттєві помилки.                        |
| Високий                    |      | Всі завдання контрольної роботи опрацьовані глибоко й ґрунтовно; містять змістовні відповіді на творчі теоретичні питання.                                                                                                                           |

### **VI Критерії оцінювання при роботі з контурною картою**

| Рівні навчальних досягнень | Бали     | Критерії навчальних досягнень учнів                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. Початковий</b>       | <b>1</b> | Учень (учениця) за допомогою вчителя розрізняє найбільші географічні об'єкти на контурній карті (материки, океани, великі острови, найбільші країни) та з допомогою вчителя підписує їх назви                           |
|                            | <b>2</b> | Учень (учениця) розрізняє та знаходить на контурній карті великі об'єкти (материки, океани, великі острови, найбільші країни) та за допомогою вчителя підписує їх назви                                                 |
|                            | <b>3</b> | Учень (учениця) розрізняє та знаходить на контурній карті великі об'єкти (материки, океани, великі острови) та підписує їх назви в довільному вигляді                                                                   |
| <b>II. Середній</b>        | <b>4</b> | Учень (учениця) розрізняє та знаходить на контурній карті великі об'єкти (материки, океани, великі острови, найбільші країни) підписує їх назви відповідно до правил (олівцем або чорною ручкою, мілко, чітко, красиво, |

|                       |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       |    | друкованими літерами)                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                       | 5  | Учень (учениця) розрізняє та знаходить на контурній карті головні географічні об'єкти, що можна на ній побачити та розрізнити (материки, океани, острови, півострови, річки, озера, країни) та за допомогою вчителя підписує їх назви відповідно до правил (олівцем або чорною ручкою, мілко, чітко, красиво, друкованими літерами) |
|                       | 6  | Учень (учениця) розрізняє та знаходить на контурній карті головні географічні об'єкти, що можна на ній побачити та розрізнити (материки, океани, острови, півострови, річки, озера, країни) та самостійно підписує їх назви відповідно до правил (олівцем або чорною ручкою, мілко, чітко, красиво, друкованими літерами)           |
| <b>III. Достатній</b> | 7  | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою орієнтується за картами атласу та використовує їх для позначення географічних об'єктів; вміє визначати його місцезнаходження та підписує назви відповідно до правил (олівцем або чорною ручкою, мілко, чітко, красиво, друкованими літерами)                                      |
|                       | 8  | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою орієнтується за картами атласу та використовує їх для позначення географічних об'єктів; вміє визначати його місцезнаходження та підписує назви відповідно до правил (олівцем або чорною ручкою, мілко, чітко, красиво, друкованими літерами) створює легенду карти                |
|                       | 9  | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою орієнтується за картами атласу та використовує їх для позначення географічних об'єктів, вміє визначати його місцезнаходження та підписує назви відповідно до правил; вміє робити скорочення та цифрові позначення, оформлює легенду карти                                         |
| <b>IV. Високий</b>    | 10 | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою дотримується всіх правил та вимог до оформлення робіт на контурній карті (див. Додаток 1), правильно та чітко оформлює легенду карту                                                                                                                                              |
|                       | 11 | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою дотримується всіх правил та вимог до оформлення робіт на контурній карті (див. Додаток 1), може самостійно проаналізувати виконану роботу, застосовує різноманітні способи картографічного зображення (спосіб ареалів, знаків руху, лінійних знаків, якісного фону)               |
|                       | 12 | Учень (учениця) під час роботи з контурною картою застосовує ґрунтовні географічні знання в межах вимог навчальної програми, використовує власні географічні позначення для більш детального позначення об'єкта ; самостійно аналізує виконану роботу, робить посилання на                                                          |

### Правила та вимоги при оформленні робіт на контурній карті

1. Всі написи на контурній карті виконуються державною мовою, відповідно до правил правопису. Назви географічних об'єктів записуються в називному відмінку та з великої літери
2. Всі позначення на контурній карті виконуються простим олівцем чи чорною ручкою, назви географічних об'єктів підписуються мілко, чітко, красиво, друкованими літерами.
3. Назва карти записується великими друкованими літерами в лівому верхньому кутку.
4. Назви гірських хребтів, річок та інших об'єктів що мають широке простягання записуються паралельно назві ( якщо об'єкт має велике простягання його назву потрібно записувати двічі, наприклад річку біля витоку та гирла)
5. Якщо назва об'єкта велика і не вміщується на карті то його слід позначити цифрами і відобразити його назву в легенді
6. Обов'язковим для кожної карти є оформлення легенди карти (умовних позначень). Вона повинна відображати та пояснювати всі позначення зміст яких не зрозумілий на самій карті

### VII Критерії оцінювання групової роботи учнів

| Рівні навчальних досягнень | Бали  | Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Початковий                 | 1-3   | Учень (учениця) спостерігає за процесом планування роботи групи, розподілу доручень та за самою роботою групи; іноді виконує навчальне завдання за допомогою товаришів та висловлює власну думку. Не бере участі в прийнятті групового рішення                                                                                                                                            |
| Середній                   | 4-6   | Учень (учениця) спостерігає за процесом планування роботи групи, розподілом доручень, прийняттям групового рішення та інколи бере у ньому участь; періодично висловлює власну думку, хоч і не зовсім вдало обґрунтовує її аргументами; часто погоджується із думкою товаришів; здійснює спроби (часто невдалі) звернутися за допомогою до членів групи; не завжди уважно слухає товаришів |
| Достатній                  | 7-9   | Учень (учениця); намагається у більшості випадків брати участь у процесі планування роботи групи, розподілі доручень, прийнятті групового рішення, часто звертається за допомогою до товаришів. Виявляє здатність до партнерської співпраці, здійснює спроби навчати товаришів; періодично бере участь в оцінюванні роботи однокласників. Вміє знаходити вихід із конфліктної ситуації    |
| Високий                    | 10-12 | Учень (учениця) бере активну участь у процесі планування й виконання завдання у групах, розподілі доручень, прийнятті групового рішення або діалозі; у разі потреби звертається за допомогою до товаришів, надає підтримку іншим членам групи, заохочує їх до роботи; завжди використовує етикетні формули під час співпраці у групах; уміє слухати товариша, не перебиває його           |

|  |  |                                                                                                                                                                                       |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>під час спілкування, бере участь в оцінюванні роботи однокласників, об'єктивно їх оцінює, доповідає класу про результати групової роботи; чітко формулює і аргументує висновки</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|